

FEJÉR-MEGYEI NAPLO

Előfizetési árak

Helyben:		Vidéken:	
1 óra	1 K.	1 óra	1:50 K.
1 évre	3 K.	1 évre	4:50 K.
1 évre	6 K.	1 évre	9 K.
1 évre	12 K.	1 évre	18 K.

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székesfehérvár, Szent István-ter 1.
Egyes szám: 4 fillér.
Hirdetés díjazásában ezertit.

Feladós szerkesztő és lapfőigazgató: Baranyay Lajos.

Nyomor? Züllés?

(*) Még gyermekkoromban olvastam, hogy sehő a világon nem kóborol annyi kútya mint Skutariban, Konstantinápoly kisázsiai negyedében.

Bocsánatot kérek, de nem tehetek róla, hogy ez jut eszembe most, a világháború második esztendejének vége felé, ha a mi utcáinkon járok. Soha annyi kóborló, csavargó gyereket nem láttam munka nélkül, cél nélkül az utcákon ténferegni, mint most. Sétátereken, utcasarkokon, templomok mellett állnak dideregve, sokszor félig ruhátlanul, vagy futkároznak, csigáznak, cigarettáznak, köpködnek, káromkodnak. Ha nem ügyelsz, felölknek, ha rájuk szólsz, gorbászkodnak, ha részvételt vagy irántuk, kiröhögnek. Mások meg gondolnak egyet s alamizsnát kérnek tőled.

Furcsa világ ez nagyon. Hetek óta olvasom a Fejér-megyei Napló próhírdetéseit között, hogy az egyházmegyei nyomda tanulóit keres. Ugy látszik, nem akad. A multkor egy előkelő uriember panaszkodott, hogy megbotránkoztott a templomban ministráló fiu ügyetlenségén. Nemrég egyik kanonokunk térdelt az oltár elé ministrálni egyik paptársának, mert nem tudta nézni a fiu botrányos viselkedését.

Apró tünetek, de végtelenül jellemzők. Arról beszélnek, hogy az iskolák csak felében-harmadában nyíltak meg, az apák a harctéren küzdenek, az anyák gyereken gondatlanok, tehetetlenek az apró síhederekkel szemben.

Arról is beszélnek, hogy a munka, a becsületes kenyér, a tisztességes uton szereshető pár fillér vagy korona nem kell. Hogy futja a hadsegélyből, a jó lelkek adományából. Folyik a pumpolás, a kéregetés. Aminél pedig a leg-szerűsebb munka is tisztességesebb. És kevésbé szomorú.

Az ország püspökei egymás után sürgetik a gyerekek beiskoláztatását, mert látják a

a jövő nemzedék züllesztését. Azt hallom, hogy a kormány legközelebb kiürített minden iskolát, ahol eddig sebesülteket ápoltak. Már régen meg kellett volna tenni. A tanítók nem győznek a gyerekek vasótsága miatt panaszkodni. Annyi bizonyos, hogy tenni kell valamit, még pedig gyorsan, mert különben apró csirkefogók termőföldje lesz az apák vérvél-védelmezett Magyarország.

Már ki volt szédve a fenti cikk, mikor az alábbi levél érkezett szerkesztőségünkbe. Anyira idevág tárgyával, hangjával, következtetésével, hogy itt közöljük. Látszik belőle, hogy több ember is egyformán látja a bajt.

Még a világháború dúl az ország határainál, addig itt benn az irigység, a rosszakarat, a vad-ság, a kulturátlanság honol.

A háborus esztendőket iskolázatásának mizériái napról-napra más és más alakban, de mindenkor kártevésben nyilvánulnak meg. Ma az egyik élelmi-készletet lopják el, holnap a másik ruhaneműjét vizsgál el szó nélkül, a harmadik nap a vad-ság, kulturátlanság netovábbja történik, szőlősgazda szőlő-földjéből lopják el s tördelik össze az ősszel-ültetett fiatal gyümölcsfákat.

Mi lesz még ezután?!

A kártevőket, a minden emberi érzésből kivetkőzött, lélek nélküli egyneket, akik több kárt tesznek küllenségtől ment földjeinken, mint az ellenség ellensége földjén, akik ellenségei önmaguknak — a békes polgároknak, drákok szigorral kellene megbüntetni.

Sokan azt mondják, hogy a tanítók és a papok a hibásak, mert nem nevelik, nem tanítják a gyermekeket, a népet.

Ez nem igaz.

Az a sajnos, hogy a tanítók és papok nem nevelhetnek és taníthatnak meg mindenkit az iskolában, templomban az enyém és tied fogalmára s arra, hogy ne bántsd a másét, mert épen azok, akikre a nevelés és tanítás ráferne, rendszeren hiányoznak az iskolából, templomból s nem nevelhetők és nem taníthatók.

Igy tehát nem vádolhatják meg sem a papokat, sem a tanítókat. Bár minden ember nevelői s tanítói iránításuk mellett növekednek fel s azon szellemben élne tovább, akkor elmondhatnánk, hogy semmiféle ellenség nincs a hazában s mindnyájan élvezhetjük a béke áldását munkálkodásunk eredményében.

Katerinka István.

Háború.

A balkáni események.

Azokat a híreket, amelyek tegnap a Doiran körüli erődítési harcokról érkeztek, ma újra megerősítik. E szerint a bolgár és francia csapatok ütköztek volna Szesezen a helyen, ahol a központi hatalmak szerbiai hadjáratainak macedóniai része tulajdonképpen véget ért. Ebben a pillanatban lehetetlen megállapítani, hogy ennek az ütközletnek milyen jelentősége van, magában álló dolog-e, vagy pedig a Szaloniki körüli meginduló óriás csatának kezdete.

A Szaloniki hírekkel kapcsolatban megemlítjük, hogy egy angol lap szerint Görögország kártérítést fog kérni Németországtól, mert Zeppelinek bombázták Szalonikit. A hír gazdája egy angol újság, így tehát nem lehet hitet tenni erre a hírre. Ha Görögország kártérítést akar kérni valakitől, akkor azt az entente-től kell kérnie, amely elrabolta tőle egész Szalonikit, Korint és Karaburnut. Az a Szaloniki, amelyet a németek olyan nagy eredménnyel bombáztak, nem a görögöké volt, hanem az országé, a franciáé és az angolé és annak szólt a támadás és a légi bombázás. Ha valaki tiszteletben tartotta Görögország semlegességének és szuverenitásának jogait, akkor az Németország volt, Görögországban csak a területéről entente tett kárt.

Ugy hírlik, hogy Szalonikibe legközelebb olasz katonaság is érkezik. Hogy Olaszország valamiképpen igazolja a multbeli viselkedését, most az entente-nak segítőcsapatokat fog küldeni Szalonikibe és azonkívül katonát küld Valonába is, amelyet, ugylátszik még sem mer teljesen Esszad pasára bízni. Durazzót már feladták.

Harcok az orosz fronton.

A tisztább időt felhasználva, a tüzésérg az egész északkeleti arcvonalon élénkebb tevékenységet fejtett ki. Tarnopolót északnyugatra az oroszok tegnapról mára virradó éjjel egyik előretolt gyalogsági támaszpontunkat ismételtelen megtámadták, oda rövid időre be is nyomultak; de hamarosan újra kiűzték őket.

Leányok a háború után.

II.

Nálunk Magyarországon egy speciális betegség, a kényelem-szeretet és urhatnomság illa útját annak, hogy az embereket bődölgoljanak. Már a férfiaknál is Gondolkodó emberek évek óta hajtogatják fenn és lent, hogy a jobb családbeli magyarnak nem kell a kereskedő, az iparos pálya. S a legtöbb általában fél a szabpályáktól. Egy kis hivatal, nyomorult fizetéssel, lenézett helyzettel, koldus nyugdíjjal kedvezőbb neki, mint a gazdagodás, a jólét, a függetlenség és boldogulás ezer útja, mely ambícióval, akarással, iparkodással, s néha talán némi rizikóval van kikövezve.

Egy kishivatalnok egész életén át körmöt, görnyed 2—3000 koronáért, túri felebbvalói szeszélyt, sokszor zsarnokságát, mikor egy kereskedő százezretet forgat, egy-egy utazó 20—3000 koronát, egy-egy intelligensébb iparos 5—10—20000 koronát, egy-egy képzetesebb gyári szakmunkás 3—4000 koronát keres évenként.

S ha ez így van a férfiaknál, sajnos, még inkább így a nőknél. Láttuk azt a néhány pályát, amelyre ma leányaink fődolnak. Ezt a szűk látókört a háború után ki kell tágitanunk. Számítlan pálya nyílnék meg, nem, önként kínálkoznék számukra, de ma még — hogy is mondják — nem előkelő rájuk lépni.

Messze vezetne, ha külföldi példákkal hozakodnám, elő mint lesznek ott kánn nagyon előkelő családok leányai kereskedők, apólok, gazdálkodók, iparosok, stb. Franciaországban, Belgiumban, Hollandiában egész sereg fiatal leány (intelligens leány, szép műveltséggel) foglalkozik állat — főleg baromfitenyésztéssel, méhésztellel, gyümölcs- és virágkertészettel s gyönyörűen boldogul.

De jöjjünk csak haza. A napokban a budapesti szent János kórházban történt gyilkossággal kapcsolatban értesültünk arról, hogy az egyik teremben egy egyszerű konyhaleány teljesítette az ápolónői tisztséget. Részben ez volt az oka a szerencsétlenségnek. Kérdem: mennek a mi leányaink az ápolónői pályára? Amely pedig annyira megfelel az ő hivatásuknak. Amelyhez annyi gyöngéség, szeretet, figyelem — szükséges? Amely oly szép megélhetést nyújt? A napokban hallottam, hogy egy ápolónő negyven és egynéhány éves korában nyugálobba vonult, mert szépen megél a gyűjtött tőkéből. Mikor teheti meg ezt egy tanítónő?

Félek kimondani — miért nem

mennek a mi jó házból való, de szegény leányaink szakácsnőnek? Nem cselédet értek, de nagyobb, előkelőbb házaknál, csiládoknál és intézeteknél olyan állást, mely 100—200 korona havijáratással és teljes ellátással van egybekötve. Szinte hallom az arcintorgatással kísért megjegyzést: urileány csak nem lehet szakácsnő? Kérdem: hát ügyvédek, orvosok, gazdatisztek korán övezgésre jutott feleségei, szóval: *urilasszonyok* lehetnek azok? S hányat ismerünk ilyen?!

Manjünk tovább. Hol van az megírva, hogy a cukrászainknak csaknem kizárólag férfiaknak kell lenniük! Hisz ez a pálya szinte kiabál a női izlés, a női finomság, a női tiszta kéz után!

Aztán a különböző kereskedő pályák. Gondoljunk csak a könyvkereskedésre. Igazán olyan lenézett pálya az, hogy urileányaink nem állhatnának bele 150—200 korona havi fizetésért? Mikor éri el ezt egy tanítónő?

A fényképezést szinte hívja a nőket. Ismerek fiatal leányokat, kik nem mint üzletlajdosnokok, de mint alkalmazottak, havi 200 koronát keresnek ezen a pályán. Egy óvónőnek jobb helyzete, könnyebb dolga van?

Egy órásság, ha ügyes, ma megkeres 200—250 koronát havonként. Csendes, tiszta, finom foglalkozás. Könnyen önállóítható is. Egy gépirónő jobban boldogul?

Utoljára hagyjam azokat a pályákat, melyekre a női izlés valószínűleg praedestinálja. Az ipari és iparművészeti foglalkozásokat értem. Bécsben nemrég egy divatkiállítás nyílt meg, hol a női tervezőművészeknek egész tömege vonult fel az ő lakást, színházat, ruhát, kalapot, csipkét, ridikilt, tolettet, ékszeret teremtő, ékesítő, színező munkájával. Selyem, sző-

vet, csipke, bársony, paszomány hirdették ott, mire képes a nő izlése, tudása és akaraterje. Úgy mondják, a régi híres bécsi paszomány-ipar fellendítése elsősorban a nőknek köszönhető. Az angol, francia textil gyárakban a legügyesebb szövettervezők a nők sorából kerülnek ki. Berlinben s más német városokban a virágtözésnek valóságos szakiskolái vannak. Ugyanott van egy államilag támogatott szakiskola kirakatredezők részére, honnan évente egész sereg fiatal leány lép ki az ő jól jövedelmező pályájára. Budapestben ma már urileányok odaállnak a könyvkötőprés mellé s gyönyörű önmaguktervezte táblákat, bőrtárcákat, képerketeket csinálnak. Az iparművészeti társulat karácsonyi vásárján egy fiatal hölgy pompás ötvös és ékszerész munkái, gyűrűi, gombjai, tűi voltak kiállítva s egy-két nap alatt valamennyi elkel.

Sigma.

Esküdszéki tárgyalások.

Almádinét újból felmentették.

Lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy Almádi Sándorné, bodajki lakos ügyét a februári esküdszéki tárgyalta újból, miután az ősi esküdszéki felmentette, illetve a törvényszék új esküdszéki tárgyalást rendelt el. A vád szerint Almádiné baltával agyonütötte férjét, Nagy Ignác ügyvéd védelme alapján azonban most újból felmentették. Az ügyészség a felmentő ítélet ellen semmisségi panaszt adott be.

Fülöp Róbert bűnügye.

A szerdai esküdszéki Fülöp Róbert velencei ácssegéd bűnügyét tárgyalta, aki azzal van vádolva,

hogy feleségét nyakonszurta. Az elnök Bodányi László táblabíró volt, szavazóbírák Sipos Endre és dr. Horváth Gyula, jegyző Bóna Jenő, a vádat dr. Hajdu altágyész képviselte.

Fülöp azzal védekezik, hogy ittas állapotban tért haza, s felesége nem akart vacsorát adni. Lapunk zártaok még a tanuki-hallgatások folynak, s az ítélet csak a délutáni órákban várható.

A magyar szociáldemokrácia háborus tevékenysége.

A szociáldemokraták tele torokkal hirdetik háborus tevékenységüket, amelyet egyáltalán nem tesznek, addig mákszemnyi betűkben rejtik el naponkint újságjukban a mulatságaikat, mint az egyetlen háborus tevékenységüket. A megszakadásig mulatnak. Már többször rámutattunk erre az elszomorító tényre, de még többször is fogjuk tenni, hadd lássa, hadd hallja mindenki, különösen front-i testvéreink és elvtársaink.

Legközelebb a következő helyeken és időben mulatnak a szociáldemokraták:

A *Váci-úti vasmunkások* e hó 12-én, nagyszabásu jelmezes táncestélyt rendeznek.

A *vas- és fém munkások* központi vigalmi bizottsága február 19-én 8-tól reggel 5-ig nagyszabásu jelmezes táncestélyt rendez.

A *budapesti asztalosok és rokonszakmák* vigalmi bizottsága érestiti a t. vendégeit, hogy február 13-án vörös-estélyt rendeznek. Március 4-én, este reggelig tartó jelmezbálat rendezünk.

A *„Szabadság” Budapesti Munkásképző Egyesület* műkedvelői február 13-án nagyszabásu ifjumulánks kedélyes délutánt rendez.

A *budapesti cipőfelsőszéksztők szakegyletében* február 6-án megkezdődött az új táncitanítás.

A *Munkásműkedvelők Szövetségében* minden szerdán este 8 órakor és vasárnap délután 5 órakor táncitanítás folyik.

Elgázolta a vonat.

Súlyos szerencsétlenség történt tegnapelőtt este a székesfehérvári vasútállomáson, egy 35. gyalogezredbeli közlegényt elgázolt az 5033. számú celdömölki tehervonat a vasúti tiszti pavillonnál levő átjárónál. Hogy szerencsétlenség, vagy öngyilkossági eset forog-e fenn, a rendőrség még nem tudta megállapítani, mert az elgázolt katona eszméletlenül fekszik a Szent György kórházban, aho-va beszállították. Első kihallgatása alkalmával ugyan úgy adta elő a dolgot, mintha szerencsétlenségről lenne szó, a körülmenyek azonban ellenmondanak. Az elgázolásról kiküldött tudósítónk a következőket jelenti:

Dhráb Károly 26-éves, 35. gyalogezredbeli katona tegnapelőtt este a tiszti pavillonnál levő átjárónál állította szerint a sinekre leült pihenni. A celdömölki felől jövő tehervonat elgázolta s a mozdony előtt levő néhány készülék mintegy negyven méter távolságban toltá

TÁRCA.

Színház és kultúra.

irta: *Rexa Dezső.*

II.

Eöry Szabó Gábor „Fegyverrelkeltt Fő-Hadnagy”, a ki 1809-ben Győr alatt mérte össze fringáját a „lánczordta franciaival” — 1807-ben elkövetett egy vig-játékot három felvonásokban: „Arandó és Miranda vagy is A' szerencsétlenséget követi a' szerentes” címen. Ezt a sok jóakarattal és kevés tehetséggel készült katzebneutáztatott 1810-ben. Veszprémben (Szammer Ktára könyvnyomatóné betűivel) kinyomatva, ajánlván e munkálát A' Nemes Magyar Hazának! Ajánló levelet is írt hozzá, melyet így kezd:

Kedves Hazám!

A' Játékszin a' Nyelv köszörü köve, — a' tinsosabb Izlés' ha-

talmás Előmozdítója 's Esküze, — az emceri tselekedetek' igaz Tüköre, — és olyan orvos, a' mely az Igazság' keserű pilláit a' könnyen hívó szemek előtt béaranyozza, és a' kényesebb toroknak megmalozsázza, hogy azt leayelhesse, egy szóval a' Játékszin tréfás költeményeivel hasznosan oktat. — Ezért volt és van az a tanult Nemzeteknél pallérozott állapotban és nagy bebsben.

Ime egy szó a száz év előtti világból, mely a művelődés igyekezetének nagy forrongásával volt teljes. Egy szó, mely nem a tudós vagy tudálékos körből hangzik. Fránya katona ember véleménye ez, olyané, aki talán azt sem tudta, hogy volt valaha a világon egy Rabelais, de a lelkeben viselte azt a gondolatot, amit az leírt valahol: a szellem és műveltség a nemzeteknek erősebb fegyvere mint a puszka és az ágyú.

Hogy a *játékszin* és a *színház* között nagy a különbség, hogy a

kettőt nem csupán egy évszázad választja el egymástól. — az kétségtelen. És Eöry Szabó Gábor idejében másként magyarázták a játékszin kulturális hivatását, mint a hogy mi azt magyarázzuk, az is kétségtelen. De ugyan szomorú is lenne, ha a két magyarázat nem különbözne egymástól; ez csupán azt igazolná, hogy légből kapott híz-belemagyarázás az, hogy a színház kultúrtenyező. Kellett haladni a színésznek, amely úgy fejlődik, mint az amyllum, mely önmagából kiválasztott réteget rak le a maga peremére s úgy nő, úgy erősödik.

Megerősödött színészetünk azonban veszített erkölcsi hatékonyságból és erejéből s így nem csoda, ha ma a színészet kulturjelentőségének megítélésénél alaptétel az, hogy a színész nem a nem az, ami egyszer volt. Hát vajlon, mi az, ami, ha fejlődött, egyszersmint nem változott? És fejlődése az, ami egyszersmint nem változás?

Az évszázaddal ezelőtti színészet — a mint Eöry Szabó in-

urgens főhadnagy ur mondja — az akkor bontakozó és klasszikus irodalmárá való magyar nyelvnek köszörü köve volt. Mert nagy különbség van az olvasott és az elmondott beszéd között. Az olvasott szöveg mint élő nyelv is — nem eszkoze annyira a fejlődésnek, mint az elmondott. A beszéd a hétköznapi, gyakorlati érintkezés a nyelvet (kitűnő, egyszersmint szomorú példa a mai idő-nyelvváltozása) — inkább rontja, mint javítja. A beszéd által nyert gazdagodásban igazán nincs köszönet, (hiszen eleget dumálnak erről úgy a kaffában, mint a kabarában, sőt az orfi-cekben is az emberek!) a mit a gondatlanul beszélők különböző helyeken felszerelt fattyu szavak használata által a nyelv ellen követnek, bűn a kultúra, a nemzeti kincs, a nyelv ellen. Hiába védelmezik, hiába hirdetik a reaktiók gondozatlan fűsületlen Lacijai, hogy a nyelv gazdagodás főmesterei ők, nyelvmoçoskítás, zavarás, rontás az ő munkájuk.

SÖVEGJARTÓ vászonáruháza, Barátok épülete.

Nagy választék

fehér és színes barchetok karton, schiffon és damastból. Különféle vásznak, törölközők, abrosz, lepedők és zsebkendők. Ágy- és asztalterítők, szőnyeg- és matracsövetekből.

OLCSÓ

szabott árak.

A vármegyei tanács. A tegnapi délutáni folyamán a vármegyei házban tartott ülésen a hajdú és a hadi szolgák szabály melletti kamrában történt, ahol különféle selejtezett, rossz, hasznavehetetlen bútort, rozoga lámpát, törött székelt, székelt és egyéb kénytelenül anyag volt felhalmozva. A tükör, a karított, mint hárt lett. A vármegyei levéltár, — bár a veszély a közel-sége miatt kétségkívül fenyegette a becses és fontos gyűjteményt — de mégis biztonságban volt. Erős vasajtók és ablakablak védők a külső veszedelmektől. Hogy a levéltár egyáltalán nem forgott veszélyben — igazolja, hogy a házból nem is tartották ki a székelt, a székelt pedig a veszély esetei feltétlenül ott létezik a helye, mert ő tartozik tudni, hogy ilyenkor — mi a mentendő anyag?

A tüdőbeteg katonáknak. Pálmai Edith, Lili huga elhallozása alkalmából 10 K-t küldött a Fejérmegyei Naplóhoz a tüdőbeteg katonák részére.

Szelhámszeg a víztörési ár-mekkel. A közös hadügyminiszterium rendeletét adott ki a kifizetések jogtalanságát viselő ellen. A rendelet szerint a hadügyminiszteriumnak tudomására jutott, hogy katonai személyek jogosulatlanul viselnek víztörési ár-meket, illetve éremszallagokat, amelyek ezzel hetvenkedjenek vagy, hogy hihetetlen elbeszéléseknek a maguk körében nagyobb nyomatokat adjanak. Ennek megakadályozása céljából minden katonának minden igazolást iratán rajta kell lenni annak is, hogy az illető katonán milyen éremmel viselésre jogosult. A szabadságolási iratban, az uti igazolványon, kimaradását engedélyesen stb. is szintén föl kell tüntetni a katonai csatlósági kitüntetését.

Titkos köztételek a hadifoglyoknak szóló levelekben. Az ismételt figyelmeztetések ellenére még mindig sürdön fordulnak elő esetek, hogy a közönség elleneséges külföldön hadifoglyok levő hozzátartozóknak küldött leveleiben meg nem engedett közleményeket tesz, ilyeneket bürtök formában, avagy tejjel citrommal vagy más láthatatlannak vélt tintával ír. Nem ritkák azok az esetek sem, amikor a feladó a csomagba lyegeznek egy-egy közleményt elrejtjen. Mindezek a fogások az ellenséges országok cenzurái előtt régen ismertek és azok figyelmét a legutóbbban kerültek el. Nem tekintve azt, hogy az ilyen küldemények rendszeresen nem jutnak a címzett kezébe, a közönségnek ez az eljárása a többi küldeményre hátránnyal jár, mert a cenzura azokkal szemben is bizalmatlan, azokat is behatóban kénytelen megvizsgálni, ami a küldemények tetemes késedelmét vonja maga után. A közönség tehát csak a saját érdekében cselekszik, ha a hadifoglyokkal való levelezésnél a meg nem engedett körülményektől tartózkodik.

Hadiposta. Bruza Sándor 19. hónap 6. gyalogezredbeli katonája, aki 1915. június 15 óta nem adott életjelet magáról, írt az orosz fogságból, hogy nincsen semmi baja. Bruza sárszentmiklósi lakos.

A szegény gyermekeknek. Dr. Riffer Géza né triko alsóruhát, Hirschstein István pedig cipőt és trikót küldött a szegény gyermekek részére. Ma egy szegény családot segítettünk meg.

Front-hírek. Mindezen dicsekvés nélkül mondjuk, talán egyetlen újság sincs, amely oly bőszoros és igazi bensős kapcsolatot volna a harcoló katonákkal, mint éppen a Fejérmegyei Napló. Egy hatalmas gyűjteményünk van harcoss testvérséink különféle leveleiből és verseiből, harctéri cikkeikből, amelyeknek természetesen csak nagyon kis részük tud napvilágot látni, nyomdafestéket látni. Az alábbi verseket Katz Dániel Híndemburg-bába írta a fronton, igazán megkapó, hogy a harcoss lelkét milyen finom érzések járják át, ha hazagondol hitvesére:

Irom e levelet Nagyországából,
Tíznegyedikén svaramlentiából,
Kedves feleségem, sokszor rád gondolok,
És mikor alhatok, feléd álmodok.

Hancám az ritkán van, mert keveset alszok,
azért hát többnyire rád gondolok.
Álmalmnak tárgya egy szép kedves asszony.
Akr né is mondjam, te vagy az angyalom.

Te vagy az, te vagy az, akit úgy szeretlek,
Hogy még e mostoha sorban sem feledlek.
Esténként, amikor elalszik a lámpa,
Mindjárt eszembe jut hű életem párja.

De ha beleérek március hónapba,
Ismét rosszabb napok következnek sorban.
Közöttünk a halál tartja aratását,
Lovak az embernek szomszédját, barátját.

Amikor egy biztos, nyugodt percünk nincsen,
Nincsen más reményünk, egyedül az Isten.
És mikor a fegyver eldördül kezembe,
Akkor is csak te vagy, drágám az eszembe.

II.
Amikor én posztón állok,
Gondolatra hazaszálllok,
Eljöttem a szép hazámtól messzire,
Égészen az orosz határ szélére.

De olyankor az én szívem nem nyugszik,
Mikor körül ágyudörgés hallatszik.
Eszembe van sokszor, kit a bánat öl,
Hogy ismét eljöttem a harctéri föl.

Majd megsegít az Istennek szent fia,
Mindenkinek nem kell itt meghalnia.
Majd felénk nyúl az a mentő égő kéz,
Mely a súlyos terheket leventi től.
Jézusunk meggyógyít minden bánatot,
Ne sirjatok, csak nyugodtan várjatok.

Könyvet a harctérré. Az Országos Hadsegélyező Bizottság és Országos Magyar Vöröskereszt Együtt közös mozzalmat indítanak a harctéren küzdő katonáknak olvasmányokkal való rendszeres ellátása érdekében. Minden képes füzettel, folyóirattal, könyvet, vagy pénzadományt szívesen fogad a székesfehérvári Hadsegélyező Bizottság (Kosuth u. 1. sz.).

Az egyetlen négy filléres országos, keresztény újság az Uj Lap. A laprusítóknál és útleletben kap ható.

Köhögés és rekedtség ellen a legjobbnak bizonyult házi szer. dr. STÖRK-féle komprimált mellpasztilla. Egy doboz ára 50 fillér. Kapható Szűts Róbert „Magyar Korona” gyógyszerüzében, Székesfehérvár, Városházter.

Most jelent meg!
SZABÓ ISTVÁN
háborús könyve:
A kárpáti hó 1915.
Följegyzések honvédekéről a legendásan hősi harcok névtelen magyarjairól.
Ára 2:50 K. Kapható minden könyveskereskedésben, a MÁV-pályaudvarán és helyben a tózdékben is.

SZÍNHÁZ.

Grün Lili. Tehát nálunk is lejátszott a szenzációs Grün Lili. Mi ugyan előre mondtuk, hogy nem az a közönség pedig a premier után mondja, minnek kellett Grüné ferencjósába öltöztetni és erős lámpafény elé állítani? Földes Imrén kívül más, azt hisszük, nem kívánta. Természetesen, ha egyszer már megis előáll Grün az ő családjával, a publikum megnézi, mert hát annyi mindent hallott a Grün Liliről, hogy kíváncsiság fűrné ki az oldalát, ha nem nézné meg. Pedig hát ugyancsak semmi sincs ebben a Grün Liliben. A papa egy „echt” útletember. Lili férjhezmenetelét úgy akarja elintézni, mint — drasztikusan kifejezve — egy nyubörtölyvet lebonyolítását. Jön a közvetítő, a Sonnefeldné és bemutatja a mintáit, a völégény mintáit. Megtörténik az útlelet, egy „fa”-posztóban utazót választanak Grünék. Jön azután az eljegyzés, de botránnyá fordul, mert kislú, hogy a lúmp Oszkár elkártyázta a Lili haterzer korona hozományát, amelynek összekuporgatásáért Grünből öreg Grün lett. A botránny elsimul. A völégény Bloch Bölcsey faji szokás szerint elől kezd, már tudniillik a völégény szegont. Hozomány helyett szerelem lesz a fiatalok között, a szerelemből pedig házasság körülbelül háromegész ötöttel másodperc alatt, hogy ezzel is dekamentálja a szerző, hogy egész darabja egy képtelenség, amelynek a realitáshoz annyi köze van, mint Drégely-Kisasszony férjének. Különösen Lili alakja képtelen beállítani. Lelkivilágát nehezebb volna megmagyarázni, mint az alchímia titkát. Valamennyi szereplő között az öreg Grünben van a leg több szimpatia a üzleti vércsergezés mellett több szép tulajdonságot fedezünk fel benne. A darab összes alakja a Dob bolygócsillag lényei „angr” jól megrajzolva, de mi, nem zsidók mondjuk, hogy ez nem zsidó zsánérkép, a zsidók nem ilyenek, csak akadnak ilyenek és én, mint zsidó, igazán nem tapsoltam volna nekik, mert egyáltalában nem talál-nám hízlelőnek reám nézve Grünék világát. Végül még valahogyan a szerző intencióját kellene kihámozni a darabból. Elektépet akart? Hamis, mert tulzolt, mert csak néhány fővárosi utca esetleges világot mutatja be. Az üzletszerű házasságcsinálást akarta komikusá tenni? Egy hang sincs ehhez a darabban. Ebben találunk benne több szellemességet, amely teljesen villan fel itt ott az egyébként gyakran untatóan vontatott darabban.

Az előadás kitünő volt, Könyves egy a rendezésért, mint játékaért a legmelegebb gratuláció érdemi. Az a művészi játszás, amit ő produkál, ritkaság számba megy. Kedvesen és szépen játszotta meg szerepét Császár Kamilla, aki minden szerepét bájosan tudja bearanyozni. Krémer Könyvessel egy nívójt produktál. Jól játszottak Bene, Fenyő, Szendrő. A többi szereplők, mint Kardos, Szepess Manó, szintén jók voltak.

Hei műsor:
Febr. 8. Grün Lili. (Ujdonság.)
" 9. " " "
" 10. A faun. " "
" 11. Ó vagy senki (operett újd.)
" 12. " " "
" 13. Este. " "

Az Uránia színház terda híreit.
A fekete báró című annak a kalandordramának, mely ma és holnap az Uránia színházán kerül. A Deutscher Theater kitünő művészei között a magyar színielőadású Mátyás Ernővel, aki szép artista mutatványokkal ejti bűmulata a közönséget.

Az Apollo színház terda híreit.
Szarvasbánya. Ezen a címen az Apollo-színház csütörtökön egy 4 felvonás s háborús aktualitást mutat be, melynek humoros fordulatú a háborúnak egy vidám epizódját tárja fel. A darab a kelet-porosországi orosz betörések idején játszódik. Az oroszok egyik városára nagy hadisarcot vetnek ki. A város megmentésére összeadja a városi magyart, amelyet aztán a „Szarvasbánya” néven ismert betörtöndá visszaszerzi a városnak. Az ötletes, vidám jelenetekben bővelkedő darabot mindenütt nagy sikerrel és tetszéssel adták. Az egy-napos műsort édesek filmek egészítik ki. Előadások kezdete 6 és 9 órákor. Rendes helyárak.

APRÓHIRDETESEK.

Tanulóknak jó házból való fiut felvesz az Egyházmegyei Könyvnyomda Szent István-ter 1. sz.

Malacok eladók Budai-ut 54 alatt az útleletben.

Nagyszobas emeleti utcai lakás Jókai-utca 6. sz. a. a hozzátartozó mellékhelyiségekkel együtt f. évi május 1-re kiadó.

Egyszobas udvari lakás hozzátartozó mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó Királykut-utca 2. sz.

Rakóczi-utca-utca 10. szám alatt három szobás utcai lakás, előszobával és mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó.

Sütő-utca 14. sz. alatt 8 kocsi istállótrágya eladó. Ugyanott háznál mosást vállalnak.

Egy 4. esztendő 5 szobás emeleti lakás hozzátartozó helyiségekkel május 1-re kiadó. Megyeházter 13. sz.

Kiadó lakás. Öreg utca 1. szám alatt két utcai szobából álló lakás az összes mellékhelyiségekkel együtt f. évi május 1-re kiadó.

2 db. 7 hónapos eleven özlök eladó a 69-es laktanyában, ahol megtekinthetők és meg is vehetők.

Pirosalma-utca 2. szám alatt 4 lóra istálló legényszobával kiadó.

Telefon 233. — Tefon 233.

Szardán és csütörtökön, február hó 9 és 10-én:

A fekete báró.
Kalandordráma 3 felvonásban.

Nagyszobásu pótműsor közte

Paci a muszkaverő.
Vigjáték 2 részben.

2. előadás fél 7 és 9 órákor.
Rendes helyárak.